

منمای والدین

کودکان نیلایه سرطانی

تشخیصی، درمان، تغذیه
مسائل روانی، خانوادگی و اجتماعی

تألیف:

دکتر خدیجه اثنی عشری
عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی تهران

دکتر محمد بابائی
عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی تهران

مونا ابراهیم نظری

زیر نظر:

دکتر پروانه وثوق

دکتر فرهاد سمیعی

سرشناسه: اثنی عشری، خدیجه، ۱۳۴۵.
عنوان و نام پدیدآور: راهنمای والدین کودکان مبتلا به سرطان / تألیف خدیجه اثنی عشری، محمد بابائی، مونا ابراهیم نظری.
مشخصات نشر: تهران: تیمورزاده: طبیب، ۱۳۹۲.
مشخصات ظاهری: ۱۵۲ ص.: مصور.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۲۳۸-۰۸۲-۱

وضعیت فهرست نویسی: فیا

موضوع: سرطان در کودکان

موضوع: سرطان در کودکان -- پرستاری

شناسه افزوده: بابائی، محمد، ۱۳۶۰.

شناسه افزوده: ابراهیم نظری، مونا، ۱۳۶۴.

رده بندی کنگره: ۲۳۹۲ الف ک / RC۲۸۱

رده بندی دیویی: ۶۱۸/۹۲۹۹۴

شماره کتابشناسی ملی: ۳۱۹۵۳۷۲

نام کتاب: راهنمای والدین کودکان مبتلا به سرطان
مؤلفین: دکتر خدیجه اثنی عشری، دکتر محمد بابائی و مونا ابراهیم نظری

زیر نظر: دکتر پروانه وثوق و دکتر فرهاد سمیعی

صفحه آرا: نوشین چنگیزی

طراحی جلد: الهام اسدی

مدیر تولید فرهنگی: نجمه حسین زاده

مدیر تولید فنی و چاپی: محمد خلجی

ناشر: انتشارات تیمورزاده - نشر طبیب

نوبت چاپ: اول - تابستان ۱۳۹۲

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

لینوگرافی: ندای دانش

چاپ و صحافی: قدیانی

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۲۳۸-۰۸۲-۱

بهها: ۷۹۰۰ تومان

این کتاب با پشتیبانی شرکت سبحان انکولوژی به چاپ رسیده است.

کتابفروشی ۱۶ آذر:

بولوار کشاورز - ابتدای خیابان ۱۶ آذر (۵۰ متر پایین تر از بولوار)

شماره ۶۸ - کدپستی: ۱۴۱۷۹ - تلفن: ۸۳ ۳۸۳ - ۰۲۱

دورنگار: ۸۸ ۹۷ ۱۱ ۱۲

دفتر مرکزی:

خیابان کریمخان زند - نیش میرزای شیرازی - شماره ۱۱۱

طبقه سوم شرقی - کدپستی: ۱۵۹۷۹ - تلفن: ۸۸۸۰۹۰۹۰ (خط ۱)

دورنگار: ۸۸ ۸۰ ۹۸ ۹۸

تیمورزاده
www.teimourzade.com

این کتاب مشمول قانون حمایت از مؤلفان، مصنفان و هنرمندان مصوب ۱۳۴۸/۱۱/۱۱ و قانون ترجمه و تکثیر کتابها، نشریات و آثار صوتی مصوب ۱۳۵۰/۱۰/۶ است. بازنویسی، خلاصه برداری یا برداشت بخشی از متن، شکل ها و جدول های کتاب و انتشار آن در قالب کتابهای ترجمه، تألیف، خلاصه، آزمون یا نرم افزار بدون اجازه کتبی از ناشر غیر قانونی است و موجب پیگرد قانونی می شود.

مقدمه استاد

ابتلای فرزند به بیماری سرطان یکی از دشوارترین و پر استرس ترین تجارب زندگی والدین است و خانواده را از جهات مختلف به شدت تحت تأثیر قرار می‌دهد. این خانواده‌ها بسیار نیازمند آموزش و حمایت همه جانبه هستند.

کتاب «راهنمای والدین کودکان مبتلا به سرطان» به وسیله‌ی اعضای هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی تهران، دکتر خدیجه اثنی عشری و دکتر محمد بابائی و تحت نظر اینجانب، برای کمک به چنین افرادی نوشته شده است. این کتاب به زبانی ساده و روشن اطلاعات ارزشمند پزشکی را درباره روشهای تشخیص، درمان، نحوه‌ی مقابله با عوارض جانبی و کنترل درد در اختیار والدین قرار می‌دهد. همچنین کتاب حاوی فصول آموزنده‌ای راجع به رژیم غذایی مناسب و راهکارهایی جهت کاهش مشکلات روانی، خانوادگی و اجتماعی است.

مطالعه این کتاب برای والدین بسیار سودمند است. لذا به‌طور اکید توصیه می‌شود در مراکز هماتولوژی و آنکولوژی کودکان توزیع گردد و در صورت لزوم به‌وسیله کارشناسان این مراکز برای والدین کودکان سرطانی توضیح و تفسیر شود.

دکتر پروانه وثوق

فوق تخصص خون و آنکولوژی کودکان

به یاد شادروان استاد پروانه وثوق

استاد پروانه وثوق، فرزانه ای کم نظیر، اسطوره علم و اخلاق انسانی از میان ما رفت، استاد سالهای طولانی در عرصه های آموزش و پژوهش سرطان شناسی و خدمت به درمان کودکان سرطانی و ایثار مادی و معنوی به جامعه پیرامون خود، شرافت و مسئولیت و نجات عمیق یک انسان را تجلی عینی بخشید. یادش گرامی و روحش شاد باد.

دوستان فاضل و اعضا هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی تهران سرکار خانم دکتر خدیجه اثنی عشری و جناب آقای دکتر محمد بابائی با قبول زحمت و دقت فراوان مجموعه کتاب حاضر را آماده و برای استفاده عموم علاقمندان ارائه نموده اند. اساتید مسئول تهیه کتاب، مجموعه فوق را برای اظهار نظر و تصحیح لازم به حضور شادروان استاد پروانه وثوق تقدیم نمودند و ایشان در آخرین روزهای حیات پر برکتشان، با تایید و تشویق خود متنی را زینت بخش این کتاب فرمودند.

معمولا بیماران مبتلا به سرطان با پزشکان معالج خود تماس و ارتباط درمانی، عاطفی و پی گیری طولانی دارند. لذا برای راهنمایی و بهبود این رابطه علمی، عاطفی و کاربردی بین پزشک معالج و خانواده کودکان مبتلا، کتاب حاضر مجموعه ارزشمندی است که یقینا کاربرد وسیعی در سطح کشور خواهد داشت. بنده بعنوان خدمتگزار پزشکی در این عرصه، از زحمات اساتید گرامی برای تهیه این مجموعه سپاسگزار می نمودم و توفیق ایشان را در ادامه خدمات علمی و اجتماعی از رومندم.

دکتر فرهاد سمیعی

عضو هیئت علمی دانشکده پزشکی

انستیتو کانسر

دانشگاه علوم پزشکی تهران

خبر ابتلا به بیماری سرطان هر کسی را وحشت زده می کند ولی خبر ابتلاء کودک دل‌بند خانواده به این بیماری، شاید شوک آورترین خبر زندگی والدین باشد. والدینی که تا آن وقت هر چه در توان داشته‌اند، برای سلامت و سعادت فرزندشان در طبق اخلاص گذاشته‌اند، ناگهان در دریایی از رنج و اندوه و سردرگمی غوطه‌ور می‌شوند. به هر دستاویزی چنگ می‌زنند بلکه راه نجاتی بیابند و یا حداقل راه چاره‌ای تا آن‌دکی از رنج او بکاهند. این کتاب در نهایت حس همدلی و خلوص، با انگیزه کمک به چنین افرادی نگاشته شده است.

سرطان در کودکان کشورهای در حال توسعه رو به افزایش است به طوری که از هر یک میلیون نفر کودک زیر ۱۴ سال سالانه ۱۶۵ کودک به سرطان مبتلا می‌شوند. سالانه بیش از ۳ هزار کودک ایرانی با این بیماری مواجه می‌شوند. عوامل متعددی در این شیوع موثرند که از آن میان می‌توان به تغذیه نادرست، زمینه‌های های ژنتیکی، کاهش سن، مصرف دخانیات، مواد مخدر و حتی الکل در بین کودکان و نوجوانان و همچنین شیوع استرس و افسردگی اشاره کرد. غربالگری بیماری سرطان در ایران ناکافی و ناکارآمد است از این رو ناآگاهی والدین در توجه به علائم هشداردهنده بیماری، شانس تشخیص زود هنگام و به موقع آن را می‌تواند تا حد زیادی کاهش دهد.

از آنجایی که پزشکان متخصص و پرسنل درمان بسیار پر مشغله هستند، عموماً وقت و مجال کافی برای دادن اطلاعات لازم به خانواده بیماران را ندارند و به ارائه حداقل اطلاعات بسنده می‌کنند. در کشورهای پیشرفته، آموزش بیمار با شعار «knowledge is power» (توانا بود هر که دانا بود) به طور جدی پی‌گیری و دنبال می‌شود و شامل انواع روش‌های آموزش حضوری و آموزش از طریق کتاب، بروشور، CD و اینترنت است. در ایران متأسفانه

منابع آموزشی ساده به زبان فارسی، بسیار محدود و ناکافی بوده و اکثر بیماران و خانواده هایشان به دلیل عدم تسلط به زبان انگلیسی از استفاده ی منابع موجود در اینترنت محرومند. کتابی که در دست دارید، بر پایه چنین نیازی نگاشته شده و اولین کتابی است که در باره آموزش والدین کودکان مبتلا به سرطان در ایران به قلم تحریر درآمده است. در کنار منابع معتبر داخلی و خارجی، می توان به کتابهای «سرطان دوران کودکی، راهنمایی برای والدین» و «وقتی فرزند شما سرطان دارد، راهنمای تغذیه» از انتشارات «انجمن سرطان کانادا» به عنوان دو مرجع مهم این کتاب اشاره کرد. برای استفاده آسانتر، در هر فصل پاراگرافهای کلیدی و مهم، داخل کادر رنگی، مجزا و تفکیک شده است. کتاب حاوی ۱۰ فصل است که گستره وسیعی از نیازهای اطلاعاتی والدین را پوشش می دهد.

فصل اول اطلاعاتی پایه و ابتدایی در مورد ماهیت بیماری سرطان و انواع سرطانهای دوران کودکی ارائه می دهد. در فصل دوم مطالبی درباره وظایف تیم درمانی فرزندتان و روش های رایج تشخیص سرطان خواهید آموخت. بسیاری از والدین برای حرف زدن در مورد سرطان با کودکانشان احساس نگرانی می کنند. در فصل سوم می آموزید چگونه با فرزندتان در باره بیماریش صحبت کنید و چه توضیحات کودکانه و خودمانی در مورد سرطان و درمان های آن می توانید به او بدهید. فصل چهارم انواع درمانها و عوارض جانبی مربوطه را مورد بررسی قرار می دهد. درمان سرطان همان گونه که سلول های سرطانی را از بین می برد می تواند از بین برنده ی سلول های سالم نیز باشد که موجب عوارض جانبی می شود. در فصل پنجم برخی از شایع ترین عوارض جانبی درمان سرطان را شرح داده و روشهایی برای جلوگیری از این عوارض یا مقابله با آنها ارائه کرده ایم. اطمینان یافتن از اینکه فرزندتان در این دوران از رژیم غذایی مناسبی برخوردار است، کار بسیار دشواری است، بخصوص که احتمال زیادی وجود دارد که فرزند شما به دلیل اضطراب، زخم های دهانی یا احساس بیماری میلی به خوردن غذا نداشته باشد. در فصل ششم در باره آثار جانبی مربوط به تغذیه و راههایی برای مدیریت آنها گفتگو می کنیم و دستورهای غذایی مناسب متعددی که مورد علاقه بچه ها هستند ارائه می دهیم. در فصل هفتم روشهای جلوگیری و تسکین دردهای سرطان مورد بررسی قرار گرفته اند. در این فصل می آموزید چگونه به فرزندتان کمک کنید در مورد دردش توضیح بدهد و چگونه درد و ناراحتی او را کنترل کنید. ماندن در بیمارستان به مدت طولانی تجربه دشواری برای همه اعضای خانواده است. فصل هشتم به ارائه راهکارهایی می پردازد که با استفاده از آنها می توانید خود را با ماندن در محیط بیمارستان تطبیق دهید و این اقامت را برای خود، کودک بیمارتان و

سایر فرزندانان آسان تر کنید. فصل نهم به بررسی سرطان به عنوان یک مشکل خانوادگی می پردازد و روشهایی برای کمک به والدین و خواهرها و برادرها برای تطبیق با این شرایط دشوار ارائه می دهد. فصل دهم راجع به نحوه پی گیری درمان و سازگاری با وضعیت جدید گفتگو می کند و عوارض جانبی احتمالی سرطان را که با تأخیر بروز پیدا می کنند، بررسی می کند. همچنین به والدین آموزش می دهد چگونه فرزندشان را برای سازگاری با تغییرات و شرایط جدید یاری دهند و چگونه پس از اتمام درمان و پشت سر گذاشتن بحران، خانواده را به سوی آینده هدایت کنند.

تلاش بسیاری شده است که محتوای کتاب، راهنمایی علمی و جامع برای والدین بوده و متن کتاب تا حد امکان ساده، روان و قابل درک برای عامه مردم باشد. امید است انتشار این کتاب گام موثری در کاهش رنج خانواده هایی باشد که دشوارترین و پر تنش ترین دوران زندگی خود را سپری می کنند.

لازم می دانم از راهنمائیهای ارزنده و بی دریغ شادروان پروفسور پروانه وثوق، از پیشکسوتان انکولوژی اطفال و همچنین جناب آقای دکتر فرهاد سمیعی متخصص برجسته رادیوتراپی-انکولوژی کشور تشکر و قدردانی کنم.

این کتاب را به مادر عزیز و بزرگوارم و گل های زندگیم میثم و زهرا تقدیم می کنم و برای همه فرزندان ایران زمین که شایسته بهترین ها هستند، سلامت و سعادت را آرزومندم.

دکتر خدیجه اثنی عشری

عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی تهران

داشتن یک فرزند مبتلا به سرطان، یکی از بزرگترین چالش‌هایی است که ممکن است یک پدر و مادر در زندگی با آن مواجه شوند. در این موقعیت احتمالاً شما با احساساتی نظیر این دست و پنجه نرم می‌کنید:

- احساس اندوه، احساس گناه یا احساس تزلزل
- احساس تنش به‌خاطر فشار زیاد هیجانات و مسئولیت‌ها
- خستگی جسمی و روحی
- اضطراب و نگرانی؛ چون نمی‌دانید که چگونه از عهده این مشکل برو خواهید آمد
- ترس از آینده

برخی از والدین حداقل به مدت کوتاهی، احساس گریختن می‌کنند:

«پسر شما سرطان دارد». وقتی این را شنیدم یک حس واقعاً مضحک تمام بدنم را فراگرفت. احساس کردم یک‌دفعه چیزی از سرم جوشید و تا پاهایم پایین ریخت. می‌دانستم باید روی حرف‌های دکتر تمرکز کنم، اما انگار دگر داشت به یک زبان ناشناخته حرف می‌زد.

تمام این احساسات طبیعی هستند و تقریباً همه والدین در این موقعیت آنها را تجربه می‌کنند.

چگونه از این راهنما استفاده کنیم؟

این کتاب برای والدین و پرستاران بچه‌های سرطانی (از رده‌ی سنی کودک تا نوجوان) نوشته شده و در مورد مهم‌ترین و اساسی‌ترین مسائل بهداشتی و پزشکی که خانواده‌های این بچه‌ها باید بدانند، توضیحاتی می‌دهد. شاید معرفی این کتاب به دوستان و بستگانی که دوست دارند درباره مشکلات و نگرانی‌های شما بیشتر بدانند، مفید باشد.

از آنجایی که عکس‌العمل افراد سرطانی نسبت به این بیماری و شرایط خانواده‌هایشان با یکدیگر تفاوت دارد، ممکن است بعضی از سرفصل‌ها برای شما معنی‌دارتر و مفیدتر به نظر برسند.

برای آنکه مطمئن شویم این کتاب می‌تواند تا حد امکان نیازهای شما را برآورده کند، با والدین کودکان به گفتگو نشستیم. هدف این کتاب، بالا بردن اطلاعات شما درباره موارد زیر است:

- سرطان و انواع مختلف سرطان‌های کودکان
- شیوه‌ها و روند پزشکی معمول برای معالجه سرطان کودک، درمان سرطان و عوارض جانبی آن
- نحوه‌ی ارتباط با بیمارستان‌ها و تیم درمانی کودک
- چگونه با فرزندان در مورد سرطان صحبت کنید.
- چگونه شما و خانواده‌تان می‌توانید خود را با تغییرات و چالش‌هایی که پیامدهای سرطان هستند سازگار کنید.
- با چه آینده‌ای روبرو خواهید بود.
- از کجا می‌توانید اطلاعات بیشتری به دست بیاورید.

بسیاری از والدینی که کودکان مبتلا به سرطان داشتند، به ما گفتند دوست دارند با بقیه پدر و مادرهایی که مشکل آنها را دارند صحبت کنند. به همین خاطر صحبت‌های بعضی از آنها را در اینجا به صورت نقل قول آورده‌ایم و برخی از توصیه‌های آنها را در قالب یک سری نکات ذکر کرده‌ایم. به شیوه خود مطالعه کنید. والدینی که ما با آنها صحبت کردیم، صراحتاً به ما گفتند که می‌خواهند تنها چیزهایی را بخوانند که نیاز دارند بدانند. شما هم ممکن است بخواهید همان اول سراغ بعضی از بخش‌ها بروید و بعداً به عقب برگردید و بخش‌های باقی‌مانده را بخوانید. هر فصل با یک خلاصه کوتاه آغاز می‌شود. بعضی از فصل‌ها هم شامل توصیه‌ها و نکاتی است که شاید مایل باشید یا نیاز داشته باشید که همان ابتدا مطالعه کنید.

فصل اول (سرطان دوران کودکی) ۱۷

۱۸.....	سرطان چیست؟
۱۹.....	چشم انداز مثبت سرطان دوران کودکی
۱۹.....	علل سرطان دوران کودکی
۲۰.....	انواع سرطان دوران کودکی
۲۲	تومورهای مغزی و نخاعی (که تومورهای سیستم
۲۲	عصبی مرکزی هم نامیده می شوند)
۲۲	نوروبلاستوم ۲۰
۲۲	سارکومای یووینگ ۲۰
۲۳	تومورهای ژرم سل ۲۰
۲۳	سرطان خون ۲۱
۲۳	سرطان کبد ۲۱
	سرطان غدد لنفاوی (لنفوم)
	نوروبلاستوم
	استئوسارکوم
	رتینوبلاستوم
	رابدومیوسارکوم
	تومور ویلمز

فصل دوم (وقتی سرطان کودک تشخیص داده می شود) ۲۴

۲۵.....	در گروه درمانی، هرکسی چه مسئولیتی دارد
۲۷.....	درمان ها و آزمایش های متداول پزشکی
۳۰	آنژیوگرافی ۲۷
۳۱	نمونه برداری ۲۸
۳۲	آسپیراسیون و نمونه برداری از مغز
۳۲	استخوان ۲۸
۳۳	آزمایش خون ۲۸
۳۳	تصفیه کراتینین ۲۹
۳۴	سی تی اسکن ۲۹
	اکوکاردیوگرافی ۳۰
	نمونه برداری از مایع مغزی نخاعی
	MRI (ام آر آی)
	تصویربرداری پزشکی هسته ای
	تست عملکرد ریه
	سونوگرافی
	عکس رادیوگرافی
	تعیین مرحله و درجه بندی

فصل سوم (چگونه در مورد سرطان با فرزندان صحبت کنید) ۳۶

۳۷	با فرزندان صادق باشید
۳۸	راه کارهای عملی در حرف زدن با کودکان
۴۰	عبارات کودکانه برای صحبت کردن در مورد سرطان و درمان آن
۴۰	سرطان چیست؟
۴۱	انواع سرطان
۴۲	چه چیزی باعث به وجود آمدن سرطان می شود
۴۲	انواع درمان
۴۳	عوارض جانبی

فصل چهارم (درمان) ۴۵

۴۶	رضایت دادن در مورد درمان
۴۷	آزمون های کلینیکی (کار آزمایه های بالینی)
۴۷	فواید و خطرات آزمون های کلینیکی
۴۸	خطرات احتمالی
۴۸	عمل جراحی
۴۹	کاهش ترس از جراحی
۵۰	عوارض جانبی عمل جراحی
۵۰	شیمی درمانی
۵۱	کاتترورید مرکزی
۵۱	عوارض جانبی شیمی درمانی
۵۲	هشدارهایی در مورد واکنش های ناشی از حساسیت
۵۲	پرتو درمانی
۵۴	انواع مختلف پرتو درمانی
۵۴	آمادگی برای پرتو درمانی خارجی
۵۵	چگونه ترس فرزندمان از پرتو درمانی را
۵۵	درمان بیولوژیک
۵۵	عوارض جانبی درمان بیولوژیک
۵۶	پیوند سلول های بنیادی

انواع پیوند ۵۶

سه نوع پیوند اصلی وجود دارد ۵۶
پیوند سلول‌های بنیادی چگونه انجام
می‌شود ۵۷

بیماری پیوند علیه میزبان (GVHD) ۶۰

سوآلانی در مورد درمان ۶۰

فصل پنجم (مقابله با عوارض جانبی) ۶۲

کم خونی ۶۳

۶۹	عفونت	۶۳	تغییرات رفتاری
۷۰	زخم دهان	۶۴	تغییرات متافس کلیه و مجاری ادرار
۷۱	تهوع و استفراغ	۶۴	کبودی و خونریزی
۷۲	تغییرات پوستی	۶۵	یبوست
۷۴	تغییرات چشایی و بویایی	۶۶	اسهال
۷۴	افزایش وزن	۶۶	خشکی دهان
۷۴	کاهش وزن	۶۷	خستگی شدید
		۶۷	ریزش مو

فصل ششم (تغذیه کودکان سرطانی) ۷۶

غذاهای مختلف، کارهای متفاوت انجام می‌دهند ۷۸

۸۶	زخم‌های دهانی	۷۹	هله هوله
۸۷	تهوع و استفراغ	۸۰	پرهیز از کشمکش بر سر غذا
۸۹	تغییرات چشایی و بویایی	۸۱	یبوست
۹۰	افزایش وزن	۸۲	اسهال
۹۰	کم کردن نمک	۸۴	خشکی دهان
۹۰	کاهش میزان کالری، شکر و چربی غذاها	۸۵	بیزاری از غذا
۹۲	مراقب سهم‌های غذایی باشید	۸۵	فقدان ویتامین‌ها و مواد معدنی
۹۲	کاهش وزن	۸۵	غذاهای حاوی منیزیم
	توصیه‌هایی برای افزایش کالری و پروتئین غذاها	۸۶	غذاهای حاوی فسفر
۹۴		۸۶	غذاهای حاوی پتاسیم
		۸۶	غذاهای حاوی کلسیم و ویتامین د

توصیه‌هایی برای حفظ سلامت مواد غذایی ۹۸

توجه موقع خرید غذا	۹۸	موقع آماده‌سازی، پخت و ذخیره مواد
سطوح و لوازم آشپزخانه را تمیز نگه‌دارید	۹۸	غذایی بیشتر توجه کنید

بعد از درمان سرطان ۹۹

سرطان پیشرفته	۱۰۰
دستورات غذایی	۱۰۰
غذاها و میان وعده‌ها	۱۰۰

توپ پنیری	۱۰۰	میلک‌شیک میوه و خامه	۱۰۶
مخلوط پر فیبر	۱۰۱	مخلوط میوه‌ای	۱۰۷
نان تست فرانسوی	۱۰۲	میلک‌شیک پر پروتئین	۱۰۷
کیک سیب‌زمینی	۱۰۲	معجون پر فیبر	۱۰۸
خوراک سیب‌زمینی	۱۰۳	شکلات داغ	۱۰۹
پن کیک سیب‌زمینی	۱۰۴	مخلوط موکالاته	۱۰۹
مافین برنج	۱۰۴	مخلوط پروتئینی	۱۱۰
ماست میوه‌ای	۱۰۵	مخلوط توت‌فرنگی	۱۱۰
نوشیدنی‌ها و مخلوط‌ها	۱۰۶		

فصل هفتم (درد) ۱۱۱

چگونه به فرزندان کمک کنیم که در مورد دردش توضیح بدهد.....	۱۱۲
هر کودکی با دیگری متفاوت است.....	۱۱۲
کنترل درد و ناراحتی.....	۱۱۳
داروهای مسکن	۱۱۳
راه‌های دیگر تسکین درد	۱۱۴
مصرف داروهای مسکن در زمان آزمایش و درمان	۱۱۳
بعد از آزمایش	۱۱۶

فصل هشتم (ماندن در بیمارستان) ۱۱۸

چگونه به فرزندان کمک کنید تا خود را با ماندن در محیط بیمارستان تطبیق دهد	۱۱۹
کودکان شیرخوار و کودکان نوپا	۱۲۰
سنین پیش از دبستان (۳ تا ۵ سال)	۱۲۱

۱۲۲	سن دبستان (۶ تا ۱۲ سال)
۱۲۳	نوجوانان
۱۲۴	والدین در بیمارستان
۱۲۷	بسته لوازم مخصوص بیمارستان
۱۲۸	خواهرها و برادرها در بیمارستان

فصل نهم (سرطان یک مشکل خانوادگی) ۱۳۰

۱۳۲	واکنش کودک نسبت به سرطان
۱۳۲	سازگاری با تغییرات جدید
۱۳۴	چگونه به فرزندان کمک کنیم تا از مدرسه عقب نمانند
۱۳۴	کمک به والدین برای سازگاری با شرایط
۱۳۵	از خودتان مراقبت کنید
۱۳۶	رابطه‌تان را با همسران تقویت کنید
۱۳۷	راههایی برای تبادل اطلاعات
۱۳۷	بهره‌مندی از کمک دیگران
۱۴۰	کمک به خواهرها و برادرها برای سازگاری با شرایط
۱۴۳	معلم‌ها می‌توانند به خواهران و برادران کمک کنند
۱۴۳	وقتی سرطان پیشرفت می‌کند

فصل دهم (پس از درمان) ۱۴۴

۱۴۵	پیگیری درمان
۱۴۵	خلاصه وضعیت درمانی کودک
۱۴۵	دریافت بیشترین نتیجه از پیگیری درمان
۱۴۶	سازگاری با وضعیت جدید
۱۴۷	بازگشت به مدرسه
۱۴۹	عملکرد در مدرسه
۱۴۹	عوارض جانبی احتمالی که با تأخیر اتفاق می‌افتند

۱۴۹	قلب و ریه	۱۵۰	مشکلات کلیه
۱۴۹	بلوغ و باروری	۱۵۰	رشد ذهنی و تحصیلی
۱۵۰	تیروئید	۱۵۱	سرطان ثانویه
۱۵۰	رشد	۱۵۱	حرکت به سوی آینده